

DS NIEUW AMSTERDAM

JAN's arbeidsplass i tiden 15 april til 18 juli 1950

Så var det slutt på krigen. Hva nå? Måtte bli kjent med familien igjen etter 7 måneders fravær. Fikse litt på huset og så videre. Oppnådd en respektabel alder av 16 år. Er blitt voksen. Det var min far som gjorde meg oppmerksom på en annonse i dagens avis. Det manglet sjøfolk. Ungdommer ble oppfordret til å ta jobb i handelsflåten. Denne annonsen var rettet til meg. Ingen tvil. Så opp til sjøfarts direktoratet. Skulle ha sjøfartsbok. Den fikk jeg med en gang. Datum 6 Juli 1945. Neste skritt til det nylig opprettet hyrekontoret:

- Har du jobb til meg?
- Joda. Har du sjøfartsbok?
- Ja.
- Har du pass?
- Nei.
- Da må du hente pass først!

Opp til rådhuset.

- Jeg vil ha pass.
- Har du fått hyre ?
- Nei, da må jeg ha pass først!?
- Du får pass når du viser papir fra hyrekontor om at de har jobb til deg!

Vel, her var det byråkrati i "optima forma".

Begynte å avlegge en liten visit til de mange rederier i Rotterdam. Samme spørsmål om og om igjen. Har du pass?.Jeg kunne ikke bli arbeidsløs selvfølgelig. Jobbet 9 måneder i en fabrikk. Sa opp jobben og prøvde meg igjen i rådhuset og hyre kontoret. Uten hell. Så ble det neste fabrikk. Også her stakk jeg av etter 9 måneder. Også denne gang samme spørsmål: - Passport?.

- Niks.

Forstod ingenting av dette her. De skal ha sjøfolk? Her får de en mann som

vet hvordan et skip ser ut og han blir nektet papirer! Min far ble lei av alt dette tullet. Han fikk meg til å skrive under på en tre års kontrakt hos Boele's Skipsverft i Bolnes. Jeg ble læregutt i skipsbygging. Altså, jeg skulle bygge skip. Ikke seile på dem!

Her ble det også utført reparasjons arbeid på krigsskadede skip. Jeg så på disse

DS NIEUW AMSTERDAM ved Holland Amerika Lijn's kai

fartøyene når de stakk til sjøs, nymalt og med førstereisgutter på dekk, som viftet til far og mor på kaien. Mange gutter i min alder hadde seilt verden rundt flere ganger. Hold på å bli gal!.

Atter ti måneder stakk jeg av. Også her ja. Til helvete med Boele. Fikk jobb som dekksmann på slepebåter i Waalhaven. Det gikk bra, men etter seks uker fikk jeg brev ifra Boele. Skulle melde meg igjen på verftet, ellers ble det rettsak! En forstår at det ikke kunne fortsette slik for alltid. Etter 18 måneder forsvant jeg på nytt. Sa til min far og mor at jeg skulle til sjøs. Om nødvendig, som blindpassasjer! Jeg skal ikke bygge skip, men seile på dem! Da får du vente litt sa han. Her har du innkallelse til militær tjeneste.

Det går ikke ann å skrive om min reaksjon! 2 mars 1949 ble jeg innkvarteret i en kaserne langt ut på landet! Min bursdag. Det ble ikke mangel på bursdags presanger. Fikk uniform, gevær, hjelm og en sykkel! Jeg ble innskrevet i sykkelbataljonen Nederland. Det er ikke mye å fortelle om denne perioden, som soldat. Jeg har lært å pusse mine sko og tenner hver dag, istedetfor en gang i uken-----.

Slepebåter i Waalhaven

Ut på høsten 1949 fikk vi besøk av Four Stars General Omar Bradley. Han skulle se på en øvelse av sykkel bataljonen Nederland. Det ble rene sirkus selvfølgelig. Han måtte bare le. I Amerika bruker vi jeeps. Han forstod ikke hvordan vi kunne forsvare kysten og landegrensen på sykkel!? Det forstod ikke jeg heller. Resultat var at hele bataljonen ble nedlagt. 2 mars 1950 reiste jeg hjem som fri mann. En riktig bursdags presang denne gang. Og jeg var klar over en sak! IT'S NOW OR NEVER! Jeg ville til sjøs!. Har tapt 5 år allerede. Lykkes det ikke på vanlig vis, da blir det som blindpassasjer. Men ut skal jeg. Min sjøfartsbok så ut som en krigsseilers dag bok. Utslitt før jeg har luktet sjøvann!!

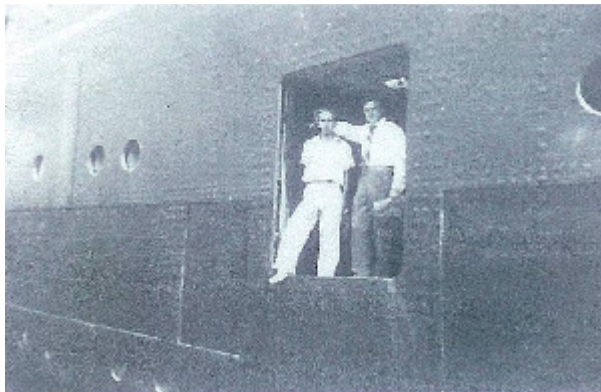
Gikk igang igjen med å avlegge visit til hyrekontorer og rederier. 16 april, inn i kontoret til Holland Amerika Lijn. Traff på en gubbe jeg ikke hadde sett før. Han kjente ikke meg heller. Gudsjelov. Slengte min slitene sjøfartsbok og attester fra militær tjenesten på bordet, og spurte om han hadde jobb til meg. Han så bare på attesten og sa: "*Beklager, jeg trenger bare en byssegutt*". Jeg holdt på å svime av. Sa til ham at jeg ble nødt til å ta denne jobben. Kunne ikke forbli arbeidsløs forever! Han godtok min insigelse. Fikk en papirlapp med rederiflagget, som sa at jeg skulle melde meg på **D/S NIEUW AMSTERDAM** neste morgen. Det var en slik papirlapp jeg hadde ventet på i 5 år! Rart, en må pusse sko som soldat først, for å bli godkjent som sjømann. Men nå måtte jeg sette opp farten.

I en helvetes fart opp til rådhuset. Viste ham jeg traff bakom bordet dette Holland Amerika Lijn maleri, slikt så det ut for meg! Og skrekk og gru, jeg skulle ha pass. Skal seile imorgen tidlig. Han fikk se trynet mitt, og skjønnte det var ikon. En time senere var jeg den lykkelige eier av mitt første hollandske pass! He-he.

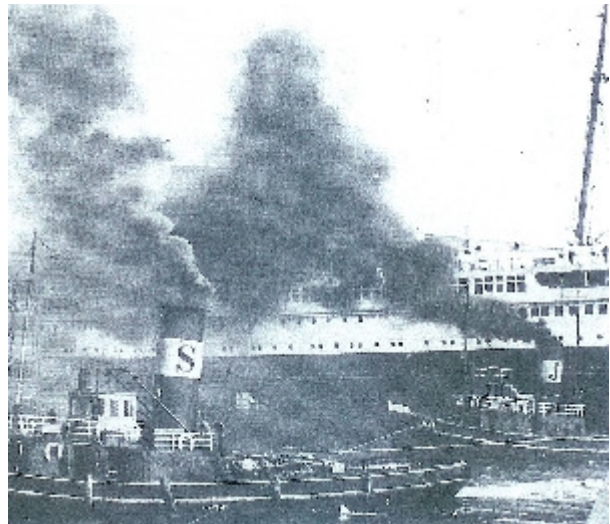

Foto tatt av Jan i 1992 av den samme "gate" som var hans port til hans liv som sjømann.

Det var denne porten jeg passerte i 1950. Her fantes tollere, immigrasjons myndigheter og vakt. Denne porten ga adgang til terminalen og den store verden utenfor Rotterdam. Viste frem passet mitt, og så opp til **NIEUW AMSTERDAM**. Jeg er blitt sjømann! Ha-ha!

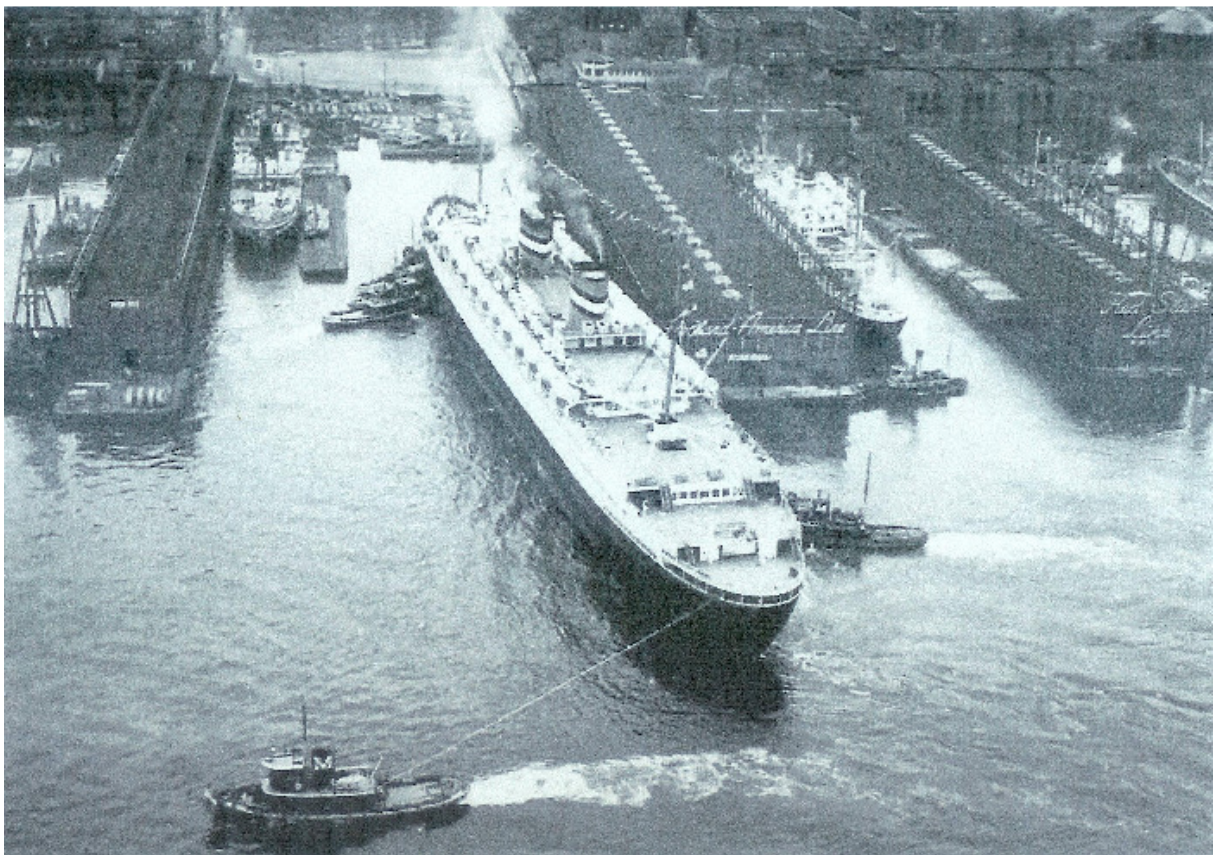

Here We Go! Klar for avgang

Emigranter ankommer the Promise Land en gang i fortiden.

DS NIEUW AMSTERDAM ankommer New York